

Langs de Grote Nete en de Merodebossen

Westerlo is een Merodedorp. Het adellijk geslacht De Merode is er nadrukkelijk aanwezig en dat al sinds de 14de eeuw. Zowel het monument van burgemeester Hendrik de Merode (+1908) op het marktplein als twee monumentale kastelen van de familie springen in het oog. In het kasteel van gravin Jeanne de Merode (+1944) is het gemeentehuis ondergebracht. In 2004 verkochten de Merodes hun uitgestrekte bosgebieden waarin een aangelegd wandelnetwerk je elk hoekje laat zien.

Route vanuit Westerlo: 8,3 km

Korte route: 6,2 km

Weg: 85% van de weg is onverhard, moeilijk met de buggy

Moeilijkheid: vlak buiten een zanderige afdaling

16....130 Hendrik de Merode

16.....130 Sint-Lambertuskerk

Op het driehoekig marktplein prijkt een monument dat graaf Hendrik de Merode (1856-1908) gedenkt. Hij was niet alleen vanaf 1892 burgemeester van Westerlo maar bracht het ook tot minister van Buitenlandse Zaken en zelfs tot voorzitter van de Senaat. Zijn borstbeeld wordt 'gedragen' door figuren die Geloof en Wet symboliseren.

De Sint-Lambertuskerk is een mooi voorbeeld van Demergotiek. De hoofdingang is afgeboord met de plaatselijke ijzerzandsteen waarmee ook de dwarsbeuk opgebouwd is. Oorspronkelijk dateert het bedehuis uit 1416 en de toren uit 1760. De kerk kreeg haar huidige uitzicht in 1904 na een grondige restauratie door architect Langerock.

16...130 Kerkhof

130 Geboortekapel Charles de Merode

Evenals de kerk geniet het kerkhof een eeuwigdurende bescherming. Zeker de moeite om even te verwijlen in dit gravenlandschap zo dicht bij het dorpscentrum. De grafplaten van de oorlogslachtoffers zijn mooi geïntegreerd in het geheel van deze begraafplaats waarvan het grootste gedeelte achter het kerkgebouw gelegen is.

De aartsengel Gabriel kondigt de blijde geboorte aan van Charles (Werner, Maria, Josepha, Gabriel, Ghislain) de Merode op 28 november 1887. In 1913 werd hij op zijn 25ste burgemeester van Westerlo in opvolging van zijn vader Hendrik die een gedenksteen kreeg op het Marktplein. Charles stierf te Brussel in 1977.

Op 18 Grote Nete

De Grote Nete ontspringt op het Kempisch Plateau in de buurt van het Limburgse Hechtel en komt in Lier samen met de Kleine Nete. Dankzij de dijkverhogingen van het Sigmaphan is het mogelijk om de rivier op de voet te volgen. De roodbruine kleur van het water heeft te maken met de ijzerhoudende ondergrond van zijn bovenstroomgebied.

18...13 't Riet

op 13 Trammeke

Al in 1721 stond er een staande wip naast de Grote Nete samen met het lemen clubhuisje 't Riet. De aloude traditie van de Westelse schuttersgilde werd terug opgenomen in 1951. De huidige schietboom van 23 hoog is een lork, geschonken door prins de Merode. Hij werd officieel 'ingeschoten' in mei 2003.

Het Trammeke aan de Lange Brug is een oude verplaatsbare dam uit 1874 op de Grote Nete.

Via een ingenieus geleidesysteem kon de dam het waterpeil van de Grote Nete regelen, zodat bij droogte de omliggende velden bevoeid konden worden. Dit uniek stuwsysteem werd in 1999 geklasseerd als industrieel erfgoed.

13....12 Kasteel de Merode

Het eerste wat opvalt aan dit waterkasteel is de zware middeleeuwse donjon opgetrokken in ijzerzandsteen van de streek. In de 16de eeuw werd het kasteel uitgebreid met zijvleugels en hoektorens en kreeg het zijn huidige uitzicht. De hoeve, bedrijfsgebouwen en dienstvertrekken voor het personeel dateren uit de 16de en 17de eeuw. Het is altijd in bezit geweest van de familie de Merode. Momenteel wordt het kasteel bewoond door de weduwe van prins Albert-Philippe de Merode die in 1958 omkwam in een auto-ongeval. Sinds 2006 valt het domein onder de verantwoordelijkheid van Prins Simon de Merode (geb. 1981). Het kasteel en het park zijn alleen toegankelijk tijdens de jaarlijkse kasteelfeesten in het eerste weekend van juli.

14....183 Natuurgebied Kwarekken

Vóór de dijkverhoging trad de Grote Nete hier geregeld buiten zijn oevers. Samen de parallelstromende Laak werd dit lager gelegen gebied van 30 ha omgevormd tot een permanent moeras. Ook nu nog vindt het hemelwater geen uitweg en op de drassige ondergrond gedijen waterwilg en zwarte els. Op drogere stukken tref je eiken, beuken en zelfs dennen aan. Natuurpunt staat in voor het beheer ervan.

Na de aankoop in 2004 van 1500 ha bosgebied van de Merodefamilie door de Vlaamse Landmaatschappij, begon het Agentschap Natuur en Bos in samenwerking met Natuurpunt werken uit te voeren in het kader van de biodiversiteit. Na kapping van een strook dennen werd een venplas geboren. Rond dit ven zal terug een heidelandchap ontstaan.

Om het nieuwverworven bosgebied toegankelijker te maken, besloot de vzw Kempens Landschap een voetgangersbrug te bouwen over de drukke verkeersweg Westerlo- Zoerle-Parwijs. De brugbasis is in staal en de bovenafwerking in hout. Wandelaars kunnen sinds 2011 veilig van de Kwarekken naar de Beeltjes oversteken.

Op 7 Sterdreven

In de bossen van de Beeltjes komen niet minder dan 8 bosdreven samen in een ster. Zij werden in het begin van de 18de eeuw aangelegd door Jan Philips Eugeen de Merode. De aanleg in een strakke geometrische vorm was geen uitvinding van een landschapsarchitect. De stervorm bleek gewoon heel handig voor de adellijke jagers op wild. In een klopjacht joegen kasteelknechten met stokken en lawaai de dieren in de richting van het drevenkruispunt. Zodra zij een van de acht dreven overstaken, moest de jager op de ster gewoon het geweer schouderen en het overstekend wild afknallen zonder zelfs maar een voet te verplaatsen.

Leuk voor kinderen zijn de dikke houten boeken die her en der op het parcours achtergelaten zijn door sprookjesfiguren. Sla zo'n boek open en je ontdekt heel wat over het bos en de mythische figuren die het bevolken. Als je heel stil bent, komt er misschien wel een kabouter in je oor fluisteren.

Aan de rand van het Merodebos staat een huis. De vroegere woonst van de boswachter in dienst van de Merodes is nu een jeugdherberg. Opzij staat het groot zomerterras open voor iedereen. Daar kun je bij een drankje de spelende kinderen in de speeltuin gadeslaan of een praatje maken met andere wandelaars.

Boswachtershuis, Papedreef 1, 2260 Westerlo, tel. 014 54 79 38 www.boswachtershuis.be Open: in juli en augustus alle dagen vanaf 10u. Van april tot juni en in september: ma gesl.

6...20 Kasteel gravin Jeanne de Merode

Dit kasteel aan de weg naar Tongerlo was in 1911 instapklaar. De bouwstijl is een speelse variatie op de toenmalige populaire neogothiek. De overvloedige afwisseling van baksteen met witte steen geeft het bouwwerk een fleurig aanzien. Tot het einde van WOII woonde de ongehuwd gebleven gravin Jeanne de Merode (1853-1944) in het kasteel samen met haar vroegere gouvernante. Tussen 1944 en 1972 deed het dienst als rusthuis voor priesters. In 1973 kocht het gemeentebestuur het kasteel en richtte het in als gemeentehuis. Tijdens de openingsuren van de gemeentediensten kun je gewoon het kasteel binnenstappen. In de hal bijvoorbeeld kijk je tegen een neogotisch getinte arduinen schouw aan met het wapenschild van de Merodes.

cafetaria 'kasteelpark'

Op 20

In de schaduw van het kasteel/gemeentehuis ligt in het groen een gebouw zonder verdieping, zonder franjes, zelfs zonder uithangbord verscholen. Het is eigendom van de gemeente en seniorenverenigingen baten om beurt op vrijwillige basis dit café uit. De dranken worden aan kostprijs geserveerd in zelfbediening. Op het terras staan eenvoudige picknicktafels. Van daar kijk je uit op 3 petanquebanen en 1 teppebaan, die iedereen vrij kan gebruiken. Op zondagnamiddag bij zonnig weer wordt er naar hartenlust gepetanquet en gediscussieerd over winst en verlies. Op zaterdag is het café gesloten maar als alternatief kun je terecht in het Boswachtershuis dat op amper 500m wandelafstand ligt. **Kasteelparkcafetaria, 014 53 92 39. Open van ma tot vrij van 13u tot 20.30u, op zondag van 14.30u tot 20.30u, za gesl.**